TERVISEAMET

Harku Vallavalitsus
harku@harku.ee

Teie 12.10.2026 nr 12-1/405-29

Meie 10.11.2026 nr 9.3-1/26/7874-2

Harku vallas Harku alevikus Instituudi tee 1 ja Instituudi tee 1a maaüksuste ning lähiala detailplaneering

Harku Vallavalitsus esitas Terviseametile (edaspidi amet) kooskõlastamiseks Harku vallas Harku alevikus Instituudi tee 1 ja Instituudi tee 1a maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on selgitada välja võimalused Instituudi tee 1, Instituudi tee 1a ja Instituudi kergliiklustee maaüksustest moodustada 3 korterelamumaa, 2 üldkasutatava maa, 1 üldkasutatavate ehitiste maa ja 2 transpordimaa sihtotstarbega krunti ning määrata ehitusõigus 3 korterelamu ja ühe ühiskondliku hoone püstitamiseks. Detailplaneeringuga soovitakse Instituudi tee 1 maaüksusele kavandada u 43 elamuühikut (kaks 15 korteriga korterelamut ja üks 13 korteriga korterelamu). Kavandatavad transpordimaa ja üldkasutatava maa krundid võõrandatakse tasuta vallale. Lisaks on detailplaneeringu koostamise eesmärgiks tehnovõrkudega varustamise ja juurdepääsude lahendamine. Planeeritava ala suurus on u 3,34 ha. Detailplaneeringuga ei muudeta maakasutuse juhtotstarvet (elamumaa).

Amet on tutvunud esitatud materjalidega ning märgib järgmist:

1. Harku Vallavalitsus küsis ameti seisukohta, millisest müra normtasemest tuleb planeeringulahenduse hindamisel lähtuda. Lisaks paluti selgitada, kas olukorras, kus detailplaneeringuga ei muudeta üldplaneeringus määratud maakasutuse juhtotstarvet, tuleb planeeringulahenduse hindamisel lähtuda atmosfääriõhu kaitse seaduses (edaspidi AÕKS) toodud siht-või piirväärtusest või Harku valla üldplaneeringus uute elamupiirkondade kavandamiseks ette nähtud 55 dB mürataseme nõudest.

   Harku Vallavalitsus toob 12.10.2026 kirjas nr 12-1/405-29 välja järgneva: *„Harku Vallavolikogu 17.10.2013 otsusega nr 138 kehtestatud Harku valla üldplaneeringu kohaselt jääb Instituudi tee 1 ja Instituudi tee 1a maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu ala elamumaa juhtfunktsiooniga (II kategooria) alale ning üldplaneeringu seletuskirja p 2.1.1 on märgitud, et uute elamupiirkondade rajamisel tuleb järgida, et müra tase ei ületaks 55 dB. See on üldplaneeringus seatud müratasemе nõue, seega planeeritavad elamukrundid (mitte ainult hooned) peavad jääma kuni 55 dB sisse. Valla eesmärk on olnud müra sihtväärtuse kehtestamisega tagada uutes planeeritavates elamupiirkondades parem elukeskkond.“*

   AÕKS § 56 lõike 2¹ kohaselt kohaldatakse müra sihtväärtust müratundliku ala planeeringu koostamisel juhul, kui planeeringuga muudetakse maakasutuse juhtotstarvet ja planeeringualal ei ole müra sihtväärtus ületatud. Kuna esitatud planeeringulahendusega maakasutuse juhtotstarvet ei muudeta, ei tulene AÕKS § 56 lõikest 2¹ käesoleval juhul kohustust kohaldada müra sihtväärtust. Õigusaktidest tuleneva normtasemena on seega kohaldatav keskkonnaministri 16.12.2016 määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja müratasemе mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ (edaspidi KeM määrus nr 71) lisas 1 sätestatud II mürakategooria piirväärtused. See ei välista kohaliku

Paldiski mnt 81, 10614 Tallinn
Paju 2, 50603 Tartu
Akadeemia 2, 80011 Pärnu
Kooli 2a, 41598 Jõhvi
telefon +372 794 3500
e-post: info@terviseamet.ee
www.terviseamet.ee
registrikood 70008799
KMKN EE101339803
EE891010220034796011
viitenumber 2800048574

omavalitsuse õigust näha planeeringuga ette rangemaid müratingimusi. Kui selline müratase on planeeringus sätestatud siduva tingimusena, tuleb arvestada ka sellest tuleneva nõudega.

Eeltoodu kohaselt palub amet Harku Vallavalitsusel täpsustada, kas planeeringuala müraolukorra hindamisel tuleb lähtuda piir- või sihtväärtustest.

2. Planeeringumaterjalides on liiklusmürast põhjustatud müratasemete hindamine (Akukon Eesti OÜ, 15.07.2026, töö nr 261213-1-A, edaspidi mürahinnang).

   Selleks, et amet saaks alale levivaid perspektiivseid müratasemeid hinnata, tuleb esmalt Harku Vallavalitsusel täpsustada, kas planeeritavale alale rakenduvad KeM määruses nr 71 lisas 1 toodud müra piir- või sihtväärtused.

   Mürahinnangus on perspektiivse olukorra hindamisel esitatud vaid Tallinna–Paldiski maantee 2040. aasta liiklussagedused. Ameti hinnangul võiks edaspidi esitada ka Instituudi tee perspektiivsed liiklussagedused ja arvestada nendega müratasemete hindamisel.

3. Harku Vallavalitsus toob 12.10.2026 kirjas nr 12-1/405-29 välja järgneva *„Maa- ja Ruumiameti mürakaardi kaardirakenduse alusel jäävad põhjapoolsed detailplaneeringuga planeeritud müratundlikud hooned ööpäevase 55-59 dB müra sisse (2022. aasta andmetel).“*

   Amet täpsustab, et 2022. aasta mürakaardid on koostatud 2019. aasta andmete alusel.

   Transpordiameti liiklussageduse statistikast nähtub, et planeeritava ala juures, Tallinn-Paldiski mnt (tee nr 8) 2019. a andmete põhjal oli aasta keskmine ööpäevane liiklus (edaspidi AKÖL) 19946 sõidukit, 2025. a andmete põhjal oli planeeritava ala juures AKÖL 19619 sõidukit. Instituudi tee (tee nr 11401) AKÖL oli planeeritava ala juures 2019. a andmete põhjal 6694 sõidukit; 2025. a andmete põhjal 7810 sõidukit.

   Seega on ameti hinnangul võimalik olemasolevas olukorras liiklusmüra tasemed selgitada välja Maa- ja Ruumiameti mürakaardi kaardirakenduse alusel. **Siiski juhib amet tähelepanu, et tegemist on indikatiivsete müratasemetega ning Instituudi tee liiklussagedus on võrreldes 2019 aastaga kasvanud, mistõttu tuleks kaaluda uuemate andmetega liiklusmüra tasemete hindamist.**

4. Esitatud materjalidest selgub, et planeeringuga kavandatakse ka uusi teid (sh kogujateid). Kas ja milline mõju on nendel kavandatavale aladele ja olemasolevatele müratundlike hoonetega aladele, ei selgu esitatud materjalidest.

   Uute teede rajamisega võib kaasneda liiklusmüra suurenemine planeeritavatel müratundlikel aladel ja -hoonete juures. Planeeringumaterjalides tuleks kirjeldada liiklusmüra olukorda ning hinnata, kas ja kuidas mõjutab kavandatav teedevõrk olemasolevate ja kavandavate müratundlike alade ja -hoonete müraolukorda.

5. Planeeritava ala ümbruses asuvad erinevad äri- ja tootmismaad, sh Harku karjäär, kuid esitatud materjalides ei ole hinnatud ega kirjeldatud nende mõju planeeritavale alale.

   Planeeringumaterjalides tuleks kirjeldada olemasolevat müraolukorda, lähtudes muuhulgas olemasolevatest asjakohastest müraandmetest ning hinnata vajadust tööstusmüra mõju (sh maksimaalsed müratasemed) hindamiseks kavandatavatele müratundlikele aladele. Vajaduse korral tuleb kavandada müra leevendavad meetmed ning hinnata nende tõhusust.

   Juhul kui planeeritakse müratasemete mõõtmisi, siis on oluline, et välja oleks toodud, mida mõõdeti ja millised tegevused mõõtmiste hetkel aset leidsid (sh kas tegemist on tavapärase olukorraga). Mõõtmised peavad sisaldama müraallikaid, millele on kehtestatud normtasemed. Müratasemed peavad olema hinnatud ja KeM määrusega nr 71 kõrvutatavad. Müratasemete mõõtmisi peab läbi viima akrediteeritud asutus.

6. Põhijooniselt ei selgu, et pos 1 kavandatakse alasid, mis oleksid müratundlikud. Amet palub edaspidi täpsustada, **kas pos 1 kavandatakse müratundlike alasid või mitte**, kuna müratasemed on seal kõige kõrgemad.

Lisaks palub amet võimalusel edaspidi täpsustada, **kas ja kuhu kavandatakse rõdusid ja terrasse**, kuna detailplaneeringus esitatud lahenduse korral justkui ei planeerita rõdusid ja terrasse, kuid detailplaneeringu seletuskirjas lk 20 mürakaitsemeetmete all on kirjeldatud neid ning hoonestuste olulisemate arhitektuurinõuetes on välja toodud rõdude kavandamise kavatsus.

7. Mürahinnangus tuuakse välja, et planeeritavale alale rakenduvad III mürakategooria normtasemed, kuid see ei ole korrektne. **Kuna planeeringuala asub kehtiva üldplaneeringu järgi elamumaa juhtotstarbega alas, siis rakenduvad planeeritavale alale II mürakategooria normtasemed**.

8. Planeeritavale alale kavandatakse muuhulgas ka spordiväljakuid. Amet juhib tähelepanu, et spordiväljakutelt levivale mürale AÕKSi järgi küll normtasemeid kehtestatud ei ole, **kuid on teada, et need võivad tekitada häiringuid, mistõttu tuleks need planeerida piisava puhveralaga leevendamaks tulevikus tekkivaid võimalikke häiringuid.** Vajadusel kavandada täiendavaid leevendavaid meetmeid.

Planeerimisseaduse § 126 lõike 1 punkti 12 kohaselt on detailplaneeringu ülesanne müra- , vibratsiooni-, saasteriski- ja insolatsioonitingimusi ning muid keskkonnatingimusi tagavate nõuete seadmine. Detailplaneering peab sisaldama piisavalt konkreetseid tingimusi, mille alusel on võimalik planeeringu elluviimisel ja ehitiste projekteerimisel tagada tervisekaitsenõuetele vastav elukeskkond.

Esitatud materjalides ei ole piisavalt hinnatud ega kirjeldatud planeeringuala müraolukorda ning kavandatava müratundliku maakasutuse sobivust. Eeltoodust tulenevalt ei kooskõlasta amet esitatud detailplaneering lahendust, kuna olemasoleva informatsiooni alusel ei ole võimalik anda piisavalt põhjendatud hinnangut planeeringuala tegelikule müraolukorrale ning kavandatava müratundliku maakasutuse sobivusele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristiina Seiton
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Põhja regionaalosakond

Kristiina Seiton
51966484 kristiina.seiton@terviseamet.ee